

Brightwell ve Tüm Fütüristler Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı
Alphan Manas

Enerji, gıda, tekstil üçgeni...

Gelecek tahminleri yapılırken akla hep fütüristler (gelecek bilimcileri) geliyor. Ama fütüristlerin işi geçmiş yüzyıla nazaran aslında çok değişti. Çünkü geçen yüzyılda yapılan tahminler insanoğlu için çok çekiciydi. Fütürizm artık tek başına değerlendirilmiyor. Çünkü fütürizm sadece gelecekle ilgili senaryoları içermiyor. Yeni yüzyılımızın fütürizmi 3 temele dayanıyor: Uzgörü (foresight), strateji ve inovasyon. Türkiye ise senaryo oluşturma konusunda önemli alt yapıya sahip olmasına rağmen siyasi otoritenin kararları ile paralel hareket edildiği için 'en zayıf halka' prensibi geçerli oluyor.

Güçlü politikalara yatırım

Türkiye'nin geleceği ile ilgili 3 önemli konunun sağlam temellere oturtulması gerekiyor: Enerji, gıda ve tekstil/konfeksiyon. Türkiye'nin bir enerji koridoru olma arzusu, enerji arzı güvenliğinin sağlanması, doğal enerji kaynaklarının maksimum kullanılması ve enerji üretimi, dağıtımı ile verimliliği konusunda yapılacak bu kadar yatırıma paralel olarak teknoloji transferinin de sağlanarak üretime yansıtılması, işgücü yaratılması enerji başlığının en önemli konuları. Benim de son zamanlarda yatırım portföyüm ve ilgi alanım olması açısından enerji alanında Türkiye de örneğin teknoloji transferi ve işgücü yaratılması açısından mikro hidro ve rüzgar türbünlerinin üretimini; doğal enerji

kaynaklarının daha verimli kullanılması açısından kömürün daha temiz olarak kullanılmasıyla doğalgaza yeniden alternatif bir yakıt olarak ortaya çıkarılmasını; enerji koridoru olma açısından, bırakın enerji arzı güvenliğini ve kendi kendimize yetmeyi AB'ye yenilenebilir enerji satabilmek için yabancı sermaye'nin maksimum çekilmesi gereğini düşünüyoruz.

Tarım önem kazanacak

Gelecekte Türkiye için en önemli sektörlerden birisi de tarım olacak. Türkiye de çalışan nüfusun yüzde 80'i tarım sektöründe istihdam edildiği söyleniyor ve GSYİH'nın da yüzde 50'si buradan geliyor. Avrasya Tarım 2008 fuarı yapıldı. Bu fuara hem katılım yok denecek kadar azdı, katılanların da yüzde 75'i traktör imalatçısıydı. 2.5 milyar ton dünya hububatının yüzde 4'ü biyo-yakıt için kullanılmaya başlandı. Türkiye için önerilen 2023 yılında yüzde 23'ünün biyo-yakıt olarak kullanılması. 2023 vizyonunu okudum. Hedeften daha çok fantazi içermesi, bundan üretilen ve 23 rakamı içeren hedeflerin olması, çok anlamlı değil. Türkiye dışarıdaki trende ayak uydurmuş durumda. Şu anda motorine yüzde 2 oranında biyo-yakıt eklendiği için yıllık gereksinim 240 bin ton civarında. Bunun için örneğin 600 bin ton (200 bin hektar ekim alanında) kano-la tohumu üretmek lazım. Türkiye 2007 yılında şu andaki gereksinimin ancak 1/10'u kadar üretim yaptı ve devlet bunu teşvik ederek kiloda 22 YKr teşvik verdi. Motorine karışım oranı dünya 2010 hedefi

olan %5'e çıkınca ithiyaç duyulan tohum 1 bin 500 bin tona çıkacak. Zaten Türkiye şu anda 1 milyon 500 bin tondan daha az bitkisel yağ üretimine sahip. Dolayısı ile yağ sanayi'nin geleceği Türkiye de inanılmaz parlak. Ayrıca işletme başına üretim AB ortalamasının ancak 15'te biri olduğu için Türkiye'nin hedefinin çok büyük olduğu görülüyor. Bunun için miras kanununun değişerek Türkiye de 55 dekar olan orta-ama işletme büyüklüğünün 175 dekarlık AB ortalamasını yakalaması gerekiyor. ABD'de bu rakamın 10 bin dekar olduğunu dikkate alırsak önem ortaya çıkıyor.

Ar-Ge'nin gücü önemsenmeli

Tekstil/konfeksiyon ile ilgili gelecek tahmini yapmak için aslında 1-2 yıl beklemek yeterli olacaktır. Bölgesel asgari ücret en kısa sürede hayata geçmediği takdirde zaten bu sektör büyük ölçüde küçülecek. Bu sektörün tek şansı stok tutmak istemeyen AB'deki firmaların 15 -20 günde bir küçük adetli lot'larla mal alma eğilimi özellikle katma değeri yüksek ürün üreten Türk firmalarının biraz daha ayakta kalmasını sağlayacaktır. Bunun yanında teknik tekstil için Ar-Ge çalışması yapmış ve üretime hazır olan firmalar bu konuda ilerleyeceklerdir. Sonuç olarak Türkiye de gelecekte ne olacağının en önemli göstergesi yukarıda açıkladığım 3 sektör ile ilgili stratejilerin çok önemi var. Yoksa enerjisi olmayan ve istihdamın büyük bölümünü sağlayan 2 önemli sektörü toprağa gömecek Türkiye'yi iyi bir geleceğin beklediği söylemek zor olacak.